

Satranç Köşesi

Eşref Eşkinat*
eskinat@boun.edu.tr

OYUN

Bu sene Linares'de Kasparov'u siyah taşlarla yenen 15 yaşındaki Azeri büyükusta Timur Radjabov, Anand'ı da biraz şansın yardımıyla yenmeyi başarıyor.

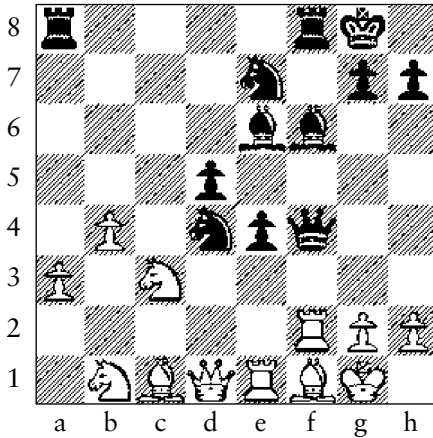
Anand, V. (2774) - Radjabov, T. (2648), Dortmund Ustalar Turnuvası, 1.8.2003, 2. tur.

Sicilya açılışı.

1. e4 c5
2. Af3 Ac6
3. d4 cxd4
4. Axd4 e5
5. Ab5 d6
6. c4 Fe7
7. b3 f5
8. exf5 Fxf5
9. Fd3 e4
10. Fe2 a6
11. A5c3 Ff6
12. O-O Age7
13. a3 O-O
14. Ka2 Va5
15. b4 Ve5
16. Ke1 b5
17. cxb5 axb5
18. Fxb5 Ad4
19. Ff1?

[19. Fc4+ d5 (19. ... Şh8?? 20. f4 beyaz çok üstün) 20. Axd5 Axd5 21. Fb2 Şh8 22. Fxd4 Vxd4 23. Vxd4 Fxd4 24. Fxd5 beyaz kazanır]

19. ... d5
20. Kd2 Fe6
21. f4 Vxf4
22. Kf2

22. ... Vxf2+ 23. Şxf2 Ab5! [Amaç f6-a1 çaprazını açmak]

* Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği öğretim üyesi.

24. Şg1

[24. A veya Fxb5 olmaz: 24. ... Fd4++ 25. Şg3 Ff2 mat]

24. ... Axc3 25. Axc3 Fxc3 26. Fb5?

[26. Fd2 Fd4+ 27. Fe3 Fc3 28. Fc5 ile piyonların ilerleyişi durdurulurdu]

26. ... Fxe1 27. Vxe1 Af5 [Beyazın savunması artık çok zor]

28. Fb2 Kac8 29. Fa4 Kf7 30. h3 h5

31. b5 h4 32. Fe5 d4 33. b6

[33. Vxe4 Ae3 34. Vh4 Kf1+35. Şh2 Af5 36. Vh5 Ff7 vezir kazanır]

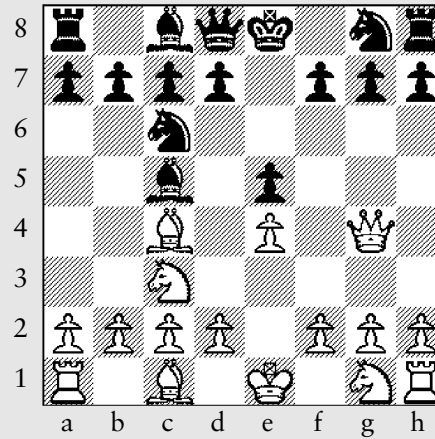
33. ... e3 34. Şh2 d3 35. Vb4 e2

36. Fc3 Kxc3 37. Vxc3 Ag3 38. b7 Kxb7

39. Va5 Kb8. 0-1

AÇILIŞ

1. e4 e5
2. Ac3 Ac6
3. Fc4 Fc5
4. Vg4

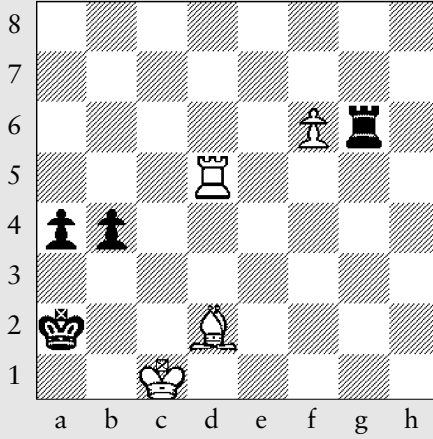
Şimdiye kadar 4. hamlede siyah g6 veya Şf8 (nadi-ren de Vf6) oynuyordu. 4. ... Ad4 yeni bir hamle.

5. Vxg7 Vf6 6. Vxf6 Axf6

7. Fb3 Kg8'den sonra siyah taşlarının hareketli konumuna güveniyor ve durumu fena gözüküyor. Beyaz ne yapabilir? Ayrıca, 4. ... Vf6 5. Ad5 Vf2+ 6. Şd1 beyaza avantajlı olarak biliniyor. Gelecek sayıya kadar siyahı kurtaracak bir devamyolu bulabilir misiniz?

OYUNSONU

(Geçen Sayının Çözümü)

Kasparyan 1939, beyaz kazanır

1. Fg5! [Kg1+ tehdidine karşı. 1. Kf5? Kg1+ 2. Şc2 b3+ 3. Şc3 b2 4. f7 Kc1+!; 1. Fxb4? Kxf6; veya 1. f7? Kf6 2. Fxb4 Kxf7 berabere olur]

1. b3 2. Kd2+ Şa1 3. f7

[3. Fe3? olmaz : 3. b2+ 4. Kxb2 Kxf6

5. Fd4 Kf1+ 6. Şc2 a3 7. Kb1+ Şa2 8. Kxf1 pat]

3. ... Kxg5 [3. ... a3 4. Kd1 Kd6 5. f8V b2+ 6. Şc2+ Kxd1 7. Vxa3 mat]

4. f8V Kg1+ 5. Kd1 Kg2! [Siyahın iki ayrı mat tehdidi var]

6. Va3+! Ka2 7. Kd2! [7. Vc5? hamlesinden sonra siyah beraberlik elde eder 7. ... Kh2 (7. ... b2+? 8. Şd2+! b1V+ 9. Şe1+-) 8. Kd2 Kh1+ 9. Kd1 Kh2=]

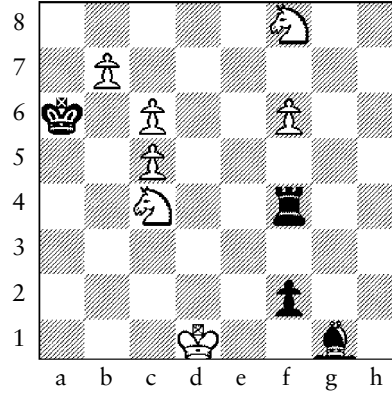
7. ... Kxa3 [7. ... b2+ olmaz: 8. Vxb2+ Kxb2 9. Kxb2 a3 10. Kb1+ Şa2 11. Kb8 Şa1 12. Şc2 a2 13. Şb3 kazanır]

8. Kb2! Ka2 9. Kb1 mat.

Müthiş bir son. 8. Kb2 hamlesinden sonra siyah zugzwangda (hamle yokluğu) kalıyor.

HATALI OYUNSONU ÇALIŞMASI

(http://www.chesscafe.com'dan)

Beyaz oynar ve kazanır

T. Gorgiev, G. Preuyt

Tijdschrift KNSB, 1959, 1. Ödül

Verilen çözüm şöyle:

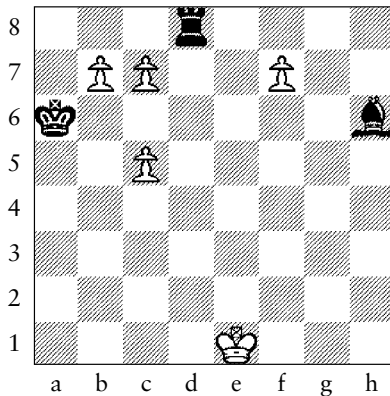
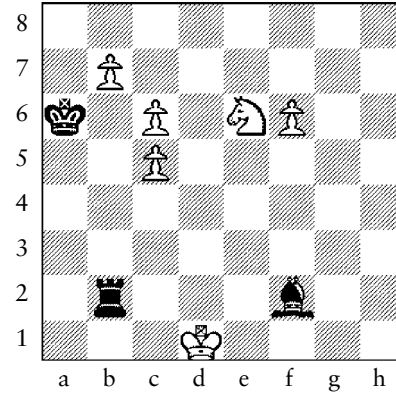
1. Ae3 f1V+ 2. Axf1 Kxf1+ 3. Şe2 Kf2+

4. Şe1 Kb2 5. Ae6 Ff2+ 6. Şd1 Fg3

7. f7 Kf2 8. Af4 Kxf4 9. b8V Kf1+

10. Şe2 Kf2+ 11. Şe3 Fxb8

ve 12. c7 kazanır, fakat makul gözüken 12. Şxf2 berabere biter: 12. ... Fa7 13. f8F (13. f8V Fxc5+ 14. Vxc5 pat) Fb6 (13. ... Fb8 14. Fd6) dan sonra beyaz kazanamaz: 14. Fd6 Fa5 15. c7 Şb7=.

Bu çalışmada yıllar sonra bir hata bulunuyor: Siyah 6. ... Fg3 yerine 6. ... Fe3! oynarsa beyaz kazanamıyor:

7. f7 Fh6 8. Ad8 [8. f8V Fxf8. Şimdi a) 9. Axf8 Kxb7 10. cxb7 Şxb7 11. Ae6 Şc6 12. Şc2 Şd5 13. Şd3 Şxe6 14. Şc4 Şd7 berabere, veya b) 9. Ad8 Kxb7 10. cxb7 Şa7 11. c6 Fd6 12. Ae6 Şb6 13. Ad4 Şc5, yine berabere]

8. ... Kd2+ 9. Şe1 Kxd8 10. c7 (Yandaki figüre bakın)

10. ... Kd1+! 11. Şxd1 Şxb7 Berabere. ♦